

Kateřina Jíšov

Novoměstský psař Prokop

Historia Slavorum Occidentis 1(2), 143-150

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użyciu.

KATEŘINA JÍŠOVÁ (PRAHA)

NOVOMĚSTSKÝ PÍSAŘ PROKOP

Když v roce 2006 organizoval Archiv hlavního města Prahy konferenci na téma Město a intelektuálové, tak jedním z mála zástupců měšťanské vzdělanosti byl novoměstský písař Prokop¹. Ve svém článku bych se chtěla zaměřit na tři hlavní sféry Prokopova života – praxi kancelářskou, jeho literární činnost (jako autora právních, historických spisů a jednoho teologického) a sféru privátní, do níž můžeme zařadit kromě podnikatelských aktivit s realitami také jeho činnost ve prospěch obnovení kostela sv. Trojice.

Prokop se narodil zřejmě v prvních letech 15. století, přičemž mládí prožil u svého děda, vysehradského rychtáře Ráchela². Nevíme, kdy přesně Prokop dosáhl bakalářského gradu, neboť starší domněnka, že k tom došlo v roce 1410 je dnes neudržitelná. Stejně tak předpoklad, že dosáhl magisterského

---

¹ Konference na téma Město a intelektuálové se konala v roce 2006. K tomu Z. Uhlíř, *Prokop písař: úředník, nebo intelektuál*, [w:] *Město a intelektuálové*, Documenta Pragensia XXVII, Praha 2008, s. 69–78.

K osobě Prokopa: J. Flodr, *Prokop písař novoměstský a jeho formuláře*, nepublikovaná diplomová práce, Praha 1964; F. Mareš, *Prokopa písaře novoměstského česká „Ars dictandi“*, Rozpravy české akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění, Praha 1909, s. 5–9; TÝŽ, *Prokopa písaře Nového Měště Pražského „Praxis cancellariae“*, Historický archiv ČAVU 32 (1908); F. Vacek, *Prokop, přední písař Nového Města pražského*, Sborník historického kroužku, XXVI (1925), s. 65–82; TÝŽ, *Prokop, radní písař Nového Města pražského*, Sborník historického kroužku 26 (1925), s. 65–83. Nejnověji pak k Prokopovi S. Pavlicová, *Prokop, písař Nového Města pražského*, Documenta Pragensia XVII (1998), s. 135–143; Z. Uhlíř, *Prokop písař: úředník, nebo intelektuál*, [w:] *Město a intelektuálové*, Documenta Pragensia XXVII (2008), s. 69–78; TÝŽ, *Prokopa Písaře „Liber de Arte Moriendi“*, Acta Universitatis Carolinae. Historia Universitatis Carolinae Pragensis, Tomus 30 (1990), fasc. 2, s. 25–40; R. Urbánek, *K počátkům kronikářské činnosti kancléře Nového města pražského Prokopa Písaře*, Acta Universitatis Carolinae, Philosophica et Historica 2 (1958) 157–178.

² F. Vacek, *Prokop, přední písař*, s. 65.

gradu. Nějakou dobu Prokop působil jako učitel na některé z novoměstských farních škol. Vzhledem k jeho bydlišti by mohla přicházet v úvahu např. škola u sv. Václava na Zderaze. Prokop začal ve třicátých letech 15. století působit ve funkci písaře novoměstské kanceláře. Počátky jeho působení bývají uváděny různě, např. Tomek uvádí rok 1433, Vacek a Uhlíř jeho nástup do funkce datují do r. 1430. Prokop působil na radnici nejprve jako menší písař radní, před Prokopem tuto funkci vykonával Jan Dobrýpán s titulem písař písaře městského, krátce též jistý Mauricius. 3. prosince 1439 zaujal Prokop po smrti Ondřeje z Myslibořič místo nejvyššího písaře – protonáře a setrval ve svém úřadu neuvěřitelných 39 let. O tom, za jakých okolností svoji funkci Prokop opustil můžeme dnes jen spekulovat. Na rozdíl od Z. Uhlíře se nedomnívám, že k tomu vedly konfesijní důvody, protože v době, kdy Prokop opustil svůj úřad vládla šestiletá rada v čele se zkušeným purkmistrem Janem ze Vzhodce, jejíž volební období vypršelo až dva roky po Prokopově odchodu z úřadu. A obdobně i ostatní členové rady byli mnohaletí zkušení radní, kteří s Prokopem na radnici prožili mnoho let. Rovněž dávat do souvislost Prokopovy snahy o obnovení kostela sv. Antonína v Podskalí, jeho katolictví a odchod z funkce zdá se nepodložené. Pokud jde o jeho katolictví jedinou stopou jsou nám úzké vazby na vyšehradskou kapitulou. Počátky musíme hledat již v mládí, kdy Prokop vyrůstal na Vyšehradě. První písemné zmínky o kontaktu se datují do roku 1439, kdy Prokop koupil pole za Vyšehradem, na nímž měla pozemkové právo kapitula³. V roce 1446 daroval kapitule domovní poustku se zahradou na Slupi⁴. Prokop podle zápisu městských knih měl slíbeno konání bohoslužeb za duši jeho báby a jiných příbuzných v kapitulním kostele⁵. Statek, který k tomuto účelu kapitule světil mu ovšem činil potíže, neboť jeho držitel Jakub Maškův ze Psár prodal bez souhlasu kapituly část majetku Danielu Drlíkovi, proti čemuž se Prokop odvolal a zabezpečil spolehlivého majitele, které kapitule zaručil její práva, konečně roku 1473 daroval svoje právo kapitule⁶. Kapitula ovšem Prokopovi také vycházela vstříc, když mu roku 1459 vydala pod mírným ročním platem louky, rybníčky a zahrady kolem Vyšehradu⁷.

³ Listiny vyšehradské kapituly jsou nyní on line na internetovém portálu *Monasterium*: – Archiv kolegiální kapituly vyšehradské (1130–1523). http://www.monasterium.net/ieekq/cz/home_cz.php – Archiv kolegiální kapituly vyšehradské (1130–1523).

⁴ AKV, listina ze dne 15. října 1446.

⁵ AMP, rkp. 2084, fol. C 48, 1450.

⁶ AKV, listina z 1. ledna 1473.

⁷ AKV, listina z 1. června 1459.

Velmi podstatná je pak listina z 31. května 1457, v němž Prokop slibuje kapitule, že zboží neprodá a propůjčil kapitule právo k polovici úlovku ryb v Botiči⁸. Nás ovšem zaujme především jiná pasáž. Prokop označuje děkana a kanovníky jako své duchovní otce a připojuje prosbu, aby na něj mysleli na svých motlitbách. A to by mohl být důkaz pro Prokopovo katolictví více než důrazný. „1. prosince 1473 Prokop z Prahy, někdy písař novoměstský, prodává Mikuláši sladovníku, Kateřině manželce a budoucím jeho svou zahradu s domem a příslušenstvím nad potokem Botičem proti klášteru Panny Marie s podmínkou, že z ní budou věčně platiti vyšehradskému kostelu roční úrok 30 grošů pro paměť duše jeho, jeho rodičů a přátel”⁹.

Zastavme se nyní u Prokopy činnosti kancelářské. Prokop o vedení městských knih i přednášel, takže je nasnadě porovnat teorii s praxí. Ve svých přednáškách na artistické fakultě pražské univerzity se Prokop věnoval zejména rétorice a diplomacie. Ve svých lekcích probíral také chod běžné kancelářské praxe, tedy sepisování listin a vedení městských knih. Věnoval se také listinám v kancelářích papežské a císařské. Je vcelku logické, že bezprostřední Prokopův vliv se musel projevit i knihách vedených v novoměstské kanceláři. Editor jeho dvou spisů František Mareš¹⁰ vidí Prokopovu stopu v běžných manuálech Nového města pražského rkp. 88 a 89 a manuálu větším rkp. 2084 (1445–1455), částečně také u některých zápisů v jediné dochované památné knize Nového Města pražského rkp. 989 z let 1411–1544, dále pak v soudní knize rkp. 2081 (knihá bohužel shořela, takže není dnes možné zkoumání) ze zápisů z let 1419–1467 a podle mého mínění také zápisům dnes shořelé druhé památné knihy rkp. 331 z let 1448–1597¹¹.

Ve svém *Praxis cancellariae* rozebírá Prokop testamentární praxi českých měst ve třech variantách: 1. Purkmistr na požádání přátel testátora vyslal dva radní s písařem, který na list papíru či do svého manuálu zapsali testament formou regestu. 2. Po uplynutí měsíční lhůty (kvůli možným protestům) byl testament přepsán do městské knihy. 3. Testament byl přepsán z listu do podoby originální listiny zpečetěné rychtářem a dvěma konšely (pro Prahu není doloženo, např. v Brně)¹². Vzhledem k časovému období vzniku první a dru-

⁸ AKV, listina z 31. května 1457.

⁹ AKV, listina ze dne 31. května 1457.

¹⁰ F. Mareš, *Prokopa písaře Nového Města Praxis cancellariae*, s. V–XIV.

¹¹ Tamtéž, s. XI–XII.

¹² Tamtéž, s. 19–25.

hé knihy testamentů rkp. 2096 a 2094 se lze domnívat, že na jejím vzniku se bezprostředně podílel písař nejvyšší písař Prokop, protože svůj úřad vykonával mezi lety 1439–1467¹³. Na rkp. 2096 se zřejmě podílel rovněž písař Ondřej z Myslibořic, který byl nejvyšším písařem mezi lety 1430–1439. Kolik v dané době sedělo v novoměstské radní kanceláři písařů můžeme dnes určit je s velkými obtížemi, lze pouze soudit, že v určitém časovém období, podle Tomkových zjištění, to bylo minimálně pět osob, avšak vzhledem k počtu zachovaných městských knih se domnívám, že jejich počet mohl být i dvojnásobný¹⁴. Určitou zajímavostí, že Prokop písař nenechal zapsat svůj testament z roku 1463 do speciální knihy testamentů, nýbrž do běžného manuálu radních¹⁵. Veškerý majetek odkázal manželce Markétě a synu Jakubovi, v případě, že by zemřeli tak by majetek připadnul kostelu sv. Trojice. Své poslední pořízení změnil roku 1480, po smrti manželky a syna a opět zápisem do manuálu radních¹⁶. V tomto roce již veškerý majetek vzdal do rukou vyšehradského děkana Václava z Plané – všechna práva k loukám, chmelnicím, rybníčkům a ročním platům¹⁷. V témže roce prodal Prokop vyšehradské kapitule 85 grošů ročního platu na Antoňovské vinici a přijal za to od děkana Jana z Plané 12 kop grošů¹⁸. Jan Pala purkmistr a přísežní konšelé Nového města pražského transumují v březnu 1482 k žádosti vyšehradského děkana Václava z Plané zápis v městských knihách z 10. října 1480, jímž Prokop z Prahy, bývalý protonotář novoměstský, postoupil vyšehradskému kostelu se souhlasem královským všechna svá práva a pozemky, které držel podle listů krále Jiřího a Vladislava¹⁹.

Zdálo by se již v té době (roz. březen 1482) musel být Prokop již po smrti, ovšem Vacek o tom pochybuje vzhledem k formulaci listiny²⁰. Vacek dokládá pak ještě nepodložené svědectví o tom, že na Prokopa chtěli zabít účastníci pražského povstání v roce 1483 a že Prokop žil až do roku 1495!²¹ Vacek ještě uvádí zápis z května 1494, kdy je Prokop uváděn jako bývalý pronotář a je

¹³ K tomu V.V. Tomek, *Dějepis města Prahy IX*, Praha 1893, s. 293.

¹⁴ Tamtéž.

¹⁵ AMP, rkp. 10, fol. A88.

¹⁶ AMP, rkp. 2088, fol. D 6.

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ AMP, rkp. 2004, fol. G 14. F. Vacek, *Prokop*, s. 82.

¹⁹ AKV, listina z 10. března 1482.

²⁰ F. Vacek, *Prokop*, s. 82.

²¹ Tamtéž.

zřejmě, že je již po smrti²². Vacek rovněž vyslovil domněnku, že Prokop se přestěhoval na místo svého mládí na Vyšehrad²³. Uvážíme-li, že Prokop vstoupil do městských služeb po dosažení bakalářského gradu a učitelské praxi minimálně jako pětadvacetiletý, tak by nám datum narození vycházelo na rozmezí let 1400–1405. Budeme-li tedy považovat o datu jeho smrti v roce 1482, byl by již osmdesátiletým starcem a úmrtí o deset let později již pak působilo velmi nepravděpodobně.

Jen pro zajímavost uvádím, že Prokopovi následovníci v novoměstské kanceláři Jana Serafín, Jan z Roudnice a Václav řeč. Placenta zapsali svá pořízení již do knih testamentů. Zajímavý, pokud jde o odkazy je testament Jana Serafína, který v roce 1389 odkázal svým synům blíže neurčené množství knih, kromě kancionálu, jenž připadl ke kostelu sv. Štěpána²⁴. Jan z Roudnice odkázal zase svůj dům k záduší sv. Michala v Opatovicích²⁵. Zajímavostí je, že oba písaři mají testamenty ob jeden testament za sebou, oba jej napsali v roce 1489. Testament písaře Václava řeč. Placenta byl sepsán o deset let později, než testamenty jeho předchůdců²⁶.

Prokopovými neznámějšími právními spisy jsou Praxis cancellariae a Rhetorica, obě vydané F. Marešem, přičemž se jedná o texty jeho univerzitních přednášek pro městské písaře, notáře a protonotáře²⁷. Zachoval se rovněž traktát o právech, svobodách, milostech, obdarováních a rozepřích Nového Města pražského, jehož autorství bývá rovněž připisováno Prokopovi. Je jakousi apologií Nového Města pražského a snaží se dokázat stejné právní postavení, jaké mělo Staré Město pražské. Je zřejmě reakcí na tzv. Soběslavská práva. První verze vznikla někdy po roce 1453, druhá z roku 1465 se nedochovala, neboť pamětní kniha rkp. 331 shořela. Edici pořídil F. Palacký z prvního vydání²⁸.

Mezi právnímu a literárními spisy Prokopa stojí jeho *Liber de arte moriendi* z roku 1460. Tyto původní přednášky proslovené na artistické fakultě se

²² Tamtéž, s. 83.

²³ Tamtéž.

²⁴ AMP, rkp. 2094, fol. 309a, 1489.

²⁵ AMP, rkp. 2094, fol. 309b–310a, 1489.

²⁶ AMP, rkp. 2095, fol. 168b, 1499.

²⁷ Viz – F. Mareš, *Prokopa písaře „Ars dictandi“ a Prokop písař Praxis cancellariae*.

²⁸ Kopie traktátu se nacházela v AMP, rkp. 331, knize privilegií, dnes shořelá a také v rkp. děčínském, jehož edici přinesl F. Palacký: *Dáwnj práva i rozepře nowého a starého měst Pražských*, ČČM 10 (1836), s. 299–322.

zachovaly ve dvou rukopisech²⁹. Prokopův traktát je rozdělen do šesti kapitol, přičemž úvod je věnován obecným antropologickým otázkám, druhá kapitola se zabývá psychickou přípravou umírajícího na rozloučení s tímto světem. od třetí kapitoly je věnována největší pozornost kultovním úkonům při umírajícím³⁰. Z obsahu vyplývá, že se jedná spíše o příručku pro duchovního, zde si Z. Uhlíř položil otázku, zda právě podobná témata městského písaře nezapříčinila jeho obrat ke katolicismu. Prokop ve svém traktátu čerpá ze starších děl, např. Jeana Gersona, přičemž rozlišuje smrt těla a smrt duše³¹. Smrti se nemusí bát ani kající se hříšník, důležitá je také příprava na smrt. Prokop ve druhé kapitole svého traktátu pojednává o pokušení, kterému jsou vystaveni umírající, přičemž pokušení vidí v pěti věcech – ve víře, v beznaději, v nechuti přijmout utrpení, v sebelásce a světském zájmu³². Nejobjevnější je páté pokušení v souvislosti s manželstvím, dětmi a přáteli, podobně jako u Rozmlouvání člověka se smrtí a Oráče z Čech, se tu začíná objevovat personifikace smrti (tedy kromě já i ty), což u starších děl – Štítného či v básni Což smrti radosti podávají ještě nezaznamenáváme³³.

I když z městských služeb odešel Prokop v roce 1467 rozhodně neskončil na odpočinku, začal se věnovat dílu literárnímu. Je považován za autora tří spisů – latinské kroniky z roku 1476 pojednávající o Novém Městě od jeho založení do roku 1416, resp. 1419, česky psaných zlomků Nové kroniky z období Přemysla Otakara II. a také Zlomků rýmované kroniky české z roku 1419–1420³⁴. Hodnocení Prokopových děl bývá různé. Patrně nejvýznamnějším Prokopovým dílem byla tzv. Latinská kronika – *Chronicon Procopii notarii Pragensis*. Někdy bývá považován Prokop i za autora spisu *De origine Taboritam*, o tom obšírně a velmi nepřehledně psal R. Urbánek³⁵. Máme-li tedy hodnotit Prokopa – kronikáře platí, že se mu nepodařilo sepsat kroniku typu kronik vratislavského Petera Eschenloera či zhořeleckého Johanna Frauen-

²⁹ K tomu Z. Uhlíř, *Prokopa Písaře „Liber de Arte Moriendi“* [„*Liber de arte moriendi*“ von Prokop Písař], *Acta Universitatis Carolinae. Historia Universitatis Carolinae Pragensis*, 30 (1990), fasc. 2, s. 25–40.

³⁰ Tamtéž, s. 30–31.

³¹ Tamtéž, s. 31.

³² Tamtéž, s. 32.

³³ Tamtéž, s. 33.

³⁴ K Prokopově činnosti literární – M. Bláhová, *Nové Město pražské ve středověké historiografii*, *Documenta Pragensia XVII* (1998), s. 123–133.

³⁵ R. Urbánek, *K počátkům kronikářské činnosti kancléře Nového města pražského Prokopa písaře*, *Acta Universitatis Carolinae, Philosophica et Historica* 2 (1958), s. 157–178.

burga a nemůžeme ho řadit po bok těchto oficiálních „městských kronikářů“³⁶. Navíc je jeho dílo závislé na jiných pramenech, zejména Vavřincově Husitské kronice a kronice české Eneáše Silvia Piccolominiho. V porovnání s těmito pracemi či ze Starými letopisy českými obstojí Prokopovo dílo dnes jen ztěží. Zdá se tak, že i když měl na své sepisování relativně hodně času, nedokázal svůj úkol naplnit, zřejmě bylo barvitě vykreslení dějin Nového Města nad jeho síly, neboť v něm vítězil spíše úředník nad kronikářem. Nezpochybnitelnou hodnotu mají ovšem dodnes jeho právní spisy.

Závěrem bych se chtěla zmínit o privátní sféře Prokopova života, do které zařazuji jeho úsilí o obnovu kostela sv. Antonína a jeho podnikatelské aktivity na realitním trhu. Kostel Nejsvětější Trojice v Podskalí měl svého předchůdce v kostelíku sv. Antonína (či Ondřeje) v plavecké osadě Podskalí. První písemné zmínky o kostele pocházejí z roku 1358, kdy je jmenován farář kostela sv. Ondřeje v Podskalí³⁷. Za husitských válek byl kostel vypálen. Výhodou bylo, že domovní poustka vedle kostela patřila Prokopově příbuzné Bětce, která mu ji postoupila už v roce 1446, avšak k vlastní obnově kostela došlo mnohem později, ještě v roce 1458 postoupil Prokop městiště příbuznému, ale dohodnul se s ním, že v případě potřeby si jej od něj zase koupí. Věci se začaly hýbat kupředu v roce 1460, kdy se Prokopovi podařilo získat od rodu Kokotů podací právo ke kostelu, které mu potvrdil Jiří³⁸. Po změně patrocina v roce 1463 začal být kostel nazýván kostelem Nejsvětější Trojice. Prokop věnoval kostelu svoji vinici za Koňskou branou a zřejmě inspiroval k odkazům i dvacítku svých novoměstských sousedů, kteří v rozmezí let 1460–1465 odkázali ve prospěch kostela 71 kop grošů. O tom, že nový kostel bude zasvěcen svaté Trojici se píše již v testamentu Ludmily řeč. Ostatkové z roku 1460, kde je zmiňováno odkaz peněz „na kostel k svatému Antonínovi pod Slovany, jenž má být dá-li Buoh svaté Trojici posvěcen“³⁹. Velkorysý peněžní dar zanechal kostelu Martin z domu štěstí na Poříčí, jenž „na kostel svatého Antonína pod Slovany, jenž jest znova ve jméno svaté Trojice vyzdvižen oddávám deset kop grošů a kalich, aby byl udělán o hřivně a k tomu dále na ornát i najme rúcho mešní buď dáno deset kop grošů. Také na malování toho kostela ku poctivosti sva-

³⁶ K tomu sborník *Stadt, Kanzlei und Kultur im Übergang zur Frühen Neuzeit*, hrsg. von R. Sundtrup a J.R. Veenstra, Frankfurt a M. 2004.

³⁷ F. Ekert, *Posvátná místa král. Hlav. Města Prahy*, svazek II, Praha 1996. s. 184–187.

³⁸ AKV, listina z 31. 7. 1460.

³⁹ AMP, rkp. 2094, fol. 54b, 1460.

té Trojice buď dáno sedm kop grošů nebo více, jakož se Prokopovi viděti bude užitečné⁴⁰. Mikuláš ze Slepotic roku 1463 doslova uvádí, že odkazuje tři kopy grošů *Magistro Prokopio pro fabrica Sancte Trinitatis*⁴¹.

Prokop koupil od svého příbuzného dům, který přiléhal ke kostelu a zamýšlel z něj učinit faru. Mezi léty 1473–1476 si nechal Prokop potvrdit od krále Vladislava Jagellonského podací právo ke kostelu a od administrátorů pražského arcibiskupství schválení jeho úmluvy s vyšehradskou kapitulou, podle níž měl kostel sv. Trojice být přivtělen ke kostelu kapitulnímu a farářem jmenován vyšehradský kanovník Ondřej z Budišova (1477–1481)⁴².

Opavský dům vlastnila opavská knížata a po husitských bouřích byl velmi zničen, roku 1435 povolili novoměstští radní, aby se do něj nastěhoval novoměstský radní písař Prokop. Majitel domu kníže Václav II. Opavský a Hlubčický nechal písaře v domě bydlet a na za vlastní prostředky opravit⁴³. Prokop do opravy domu vložil asi 50 kop grošů, jak dlouho dům držel není známo⁴⁴. Okolí Opavského domu se mu ovšem zřejmě zalíbilo, neboť roku 1447 si zakoupil dům hned vedle Opavského domu (č. 501)⁴⁵, držel jej deset let, a poté koupil roku 1460 další dům (č. 500), ale ten prodal již po třech letech. Václav z Miletína měl 4 k. g. platu v Chvatlině hořejší i dolejší, který odkázal „dcerám Douřiným v Opavském domě, zejména Margaretě ženě Prokopa písaře, Aniče a Kače“⁴⁶.

Nicméně Prokopovo podnikání s nemovitostmi, na hony vzdálené jeho intelektuální činnosti, je zajímavých dokladem jeho všestrannosti.

---

⁴⁰ AMP, rkp. 2094, fol. 67a, 1463.

⁴¹ AMP, rkp. 2094, fol. 104a, 1461. Martin domu Štěstí sepsal ještě jeden testament fol. 96a, 1463, v němž učinil opět velkorysý odkaz kostelu sv. Trojice, mimo jiné i na školu, bude-li při něm zbudována.

⁴² F. Vacek, *Prokop, přední písař*, s. 79 a 81.

⁴³ V.V. Tomek, *Dějepis města Prahy VIII*, Praha 1891, s. 149; K osobě Václava II. Opavského D. Prix, *Vévoda Václav II. Opavský a Hlubčický. Ve stínu otce, husitů a bezvládí*, 1. a 2. část, *Časopis Slezského zemského muzea*, 48, s. 152–192 a 193–223. Za upozornění na literaturu a pomoc děkuju Dr. Martinu Čapskému, který napsal monografii o Václavově otci Přemkovi Opavském – M. Čapský, *Vévoda Přemek Opavský (1366–1433). Ve službách posledních Lucemburků*, Brno 2006.

⁴⁴ AMP, Sbírka rukopisů, rkp. 2083, fol. J 13, 1447.

⁴⁵ Vlastníkem domu byl v roce 1441 Petr Chrt, který svůj dům v testamentu lokalizuje jako dům vedle domu Opavského, viz. rkp. 2096, fol. 91b.

⁴⁶ AMP, rkp. 2096, fol. 81b, 1440.